

Η ΕΞΟΔΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1290 π.Χ

◈ ΑΝΕΒΑΙΝΕΙ ΣΤΟΝ ΘΡΟΝΟ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ Ο ΡΑΜΣΗΣ Β'.

Ο Ραμσής Β' επειδή φοβήθηκε τους Ισραηλίτες μήπως και τον ανατρέψουν από τον θρόνο, θέλησε να τους εξοντώσει, γι' αυτό εξέδωσε 2 διατάγματα:

Με το 1^ο διάταγμα, σκλαβώνει όλο τον λαό και τους βάζει σε καταναγκαστικά έργα.

Με το 2^ο διάταγμα, δίνει εντολή να θανατώνονται τα νεογέννητα αγόρια των Ισραηλιτών

1280

Την εποχή αυτή, γεννιέται ο Μωυσής. (περίπου το 1280 π.Χ.)

- * Τον Μωυσή θα τον υιοθετήσει η κόρη του Φαραώ και έτσι θα σωθεί.
- * Θα ανατραφεί και θα μορφωθεί μέσα στην αυλή του Φαραώ ως πριγκιπόπουλο της Αιγύπτου.

1260

Ο Μωυσής σκοτώνει τον αιγύπτιο στρατιώτη που βασάνιζε έναν συμπατριώτη του.

- * Καταφεύγει στη **Μαδιάμ**. Βόσκει τα πρόβατα του Ιοθάρ και παίρνει την κόρη του, Σεπφώρα, για γυναίκα του.

1224

Ανεβαίνει στον θρόνο της Αιγύπτου, ο Μερνεπτά.

Η ΦΛΕΓΟΜΕΝΗ ΚΑΙ ΜΗ ΚΑΙΟΜΕΝΗ ΒΑΤΟΣ.

Ο Μωυσής βόσκοντας τα πρόβατά του στο όρος Σινά, άκουσε τη φωνή του Θεού, που έβγαινε μέσα από μία φλεγόμενη βάτο.

→ **ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ**

Ο Θεός ζήτησε από τον Μωυσή να βγάλει τον λαό του από την Αίγυπτο και να τους οδηγήσει στη γη της Επαγγελίας. Του *αποκαλύπτει*:

- ① Ότι δε θα αντιμετωπίσει μόνος του τον Μερνεπτά και πως θα τον βοηθήσει.
- ② Το όνομά Του (Θεού). **«εγώ ειμί ο Ων»** = «εγώ είμαι αυτός που είμαι»

Είμι = υπάρχω

ο Ων = ο υπάρχων

1^{ον}. Ότι είναι **ένας** και **μοναδικός**.

2^{ον}. Ότι είναι **αιώνιος**.

3^{ον}. Ότι **δίνει ζωή** σε ό,τι υπάρχει.

4^{ον}. Ότι δεν είναι μία αόριστη δύναμη, που αδιαφορεί και βρίσκεται μακριά από τον κόσμο. Αντίθετα η μετοχή «ων» δηλώνει:

→ Έναν Θεό – Πατέρα στοργικό που φροντίζει τα παιδιά Του.

→ Έναν Θεό – Πατέρα που είναι πάντοτε παρών (κοντά) στα παιδιά Του και στις δύσκολες στιγμές του.

- ③ Επίσης του αποκαλύπτει και του συνιστά να πάρει ως βοηθό τον αδερφό του τον Ααρών.

Ο Μερνεπτά αρνείται να τους απελευθερώσει και να τους αφήσει να φύγουν .

ΟΙ 10 ΠΛΗΓΕΣ ΤΟΥ ΦΑΡΑΩ

Οι 10 πληγές ήταν φυσικές καταστροφές που έστειλε ο Θεός στον Μερνεπτά και έχουν ως σκοπό:

1^{ον} Να συμβάλουν στην απελευθέρωση των Ισραηλιτών και

2^{ον} Να αποκαλύψουν στους Αιγυπτίους τη δύναμη του Θεού. Κάθε πληγή είναι βαρύτερη από την άλλη.

Στην τελευταία πληγή ο Μερνεπτά αρχικά **δέχτηκε** να τους αφήσει να φύγουν.

10^η πληγή

Πεθαίνουν τα πρωτότοκα των Αιγυπτίων

ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝΟΝΤΑΙ

1220 π.Χ.

- ❖ Ο Θεός δεν αφήνει τον εκλεκτό λαό της Π.Δ. να χαθεί. Με οδηγό το Μωυσή και με θεία επέμβαση ο Φαραώ Μερνεπτά αφήνει τους Ισραηλίτες να φύγουν από την Αίγυπτο.
- ❖ Μιλώντας για «Ύξοδο» εννοούμε όλα τα γεγονότα από τη διάβαση της Ερυθράς μέχρι και την εγκατάσταση στη Γη Χαναάν, με ιδιαίτερο βάρος στα γεγονότα της ερήμου.

ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΕΣ ΦΕΥΓΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

◆ Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΔΕΙΤΤΝΟ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ.

Τι ζήτησε ο Μωυσής το τελευταίο βράδυ πριν την έξοδό τους από την Αίγυπτο.

- ① Να θυσιάσουν στον Θεό για να τον ευχαριστήσουν, έναν αμνό (= μικρό πρόβατο), χωρίς να του σπάσουν τα κόκκαλα.

Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΑΜΝΟΥ - ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ - ΤΗ ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Για την απελευθέρωση από
την σκλαβιά των Αιγυπτίων

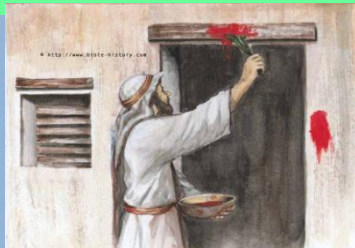
Για την απελευθέρωση από
την σκλαβιά της αμαρτίας

- ⇒ ② Να βάψουν με το αίμα του αμνού την πόρτα της εισόδου των σπιτιών τους, για να μη πεθάνουν και τα δικά τους πρωτότοκα παιδιά.

Το αίμα του αμνού συμβολίζει Το αίμα του Ιησού Χριστού

Με το αίμα του αμνού,
σώθηκαν τα εβραίοπουλα
από βέβαιο θάνατο.

Με το αίμα του Ι. Χριστού
σώθηκε ολόκληρο το
ανθρώπινο γένος.

Ο Οίνος της
Θείας
Ευχαριστίας

Η διδασκαλία της Εκκλησίας μας λέει ότι η βρώση του αμνού τη νύχτα πριν την Έξοδο των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο προτυπώνει τη θυσία του Χριστού και το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Ο Αμνός – Χριστός θυσιάζεται και προσφέρεται στους πιστούς, για να τους δώσει δύναμη και ζωή, περάσουν οριστικά από τη δουλεία της αμαρτίας και τη σκλαβιά των δυσκολιών της ζωής στην ελευθερία (Χριστιανικό Πάσχα).

- ⇒ ③ Να φάνε άζυμο ψωμί. Δηλώνει τη βιασύνη του Μωυσή.
- ⇒ ④ Να φάνε «πικρά» χόρτα, για να θυμούνται την πικρή σκλαβιά των Αιγυπτίων.

◆ Η ΔΙΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΑΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Η Ερυθρά Θάλασσα ήταν «ανυπέρβλητο εμπόδιο» για τη διαφυγή των Ιουδαίων από την Αίγυπτο. Ο Θεός είχε υποσχεθεί τη σωτηρία. Με θαυμαστό τρόπο δημιουργήθηκε πέρασμα, το οποίο έκανε δυνατή τη διάβαση του λαού στην αντίπερα όχθη, ενώ καταποντίστηκαν οι αιγύπτιοι στρατιώτες.

Οι Ισραηλίτες ένωσαν την παρουσία του Θεού έντονα. Ο Θεός είναι ελευθερωτής και καθοδηγητής σε ασφαλή πορεία. Η ελεύθερη ζωή της Επαγγελίας θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα.

Το Μήνυμα της Εξόδου.

Η Έξοδος του Ισραήλ είναι συμβολισμός Σωτηρίας :

- 1) Το πέρασμα από τη δουλεία στην ελευθερία είναι αγαθό και δώρο Θεού.
- 2) Η Έξοδος έχει πανανθρώπινη σημασία. Με την απελευθέρωση του Ισραηλτικού λαού μπορεί να γίνει πραγματικότητα η σωτηρία του όλου του κόσμου, δηλαδή το σχέδιο της αγάπης του Θεού.

← Η διάβαση της Ερυθράς θάλασσας συμβολίζει
ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ

◆ ΤΡΟΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΘΑΥΜΑΣΤΗ Η ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

Η περιπέτεια της ερήμου. Δοκιμασίες του λαού και η παρουσία του Θεού

- Ο δρόμος του Ισραήλ προς τη Γή της επαγγελίας δεν ήταν εύκολος. Η σαραντάχρονη πορεία ενέχει πολλούς κινδύνους (πείνα, δίψα, κακουχίες, ζέστη – κρύο, εχθροί).
- Ο μεγαλύτερος κίνδυνος όμως ήταν η έλλειψη εμπιστοσύνης στο Θεό.
- Στην έρημο δοκιμάζεται η πίστη, η υπομονή και η πνευματική αντοχή του λαού.
- Τα γεγονότα της πορείας Εξόδου φανερώνουν ότι η σχέση του Ισραήλ με το Θεό δοκιμάστηκε πολλές φορές.
- Την ανυπακοή και την έλλειψη επικοινωνίας με το Θεό, την ειδωλολατρία και τα πάθη διαδέχτηκε η μετάνοια και η συμφιλίωση με το Θεό.
- Εκείνος (Θεός) δεν τον εγκατέλειψε, γιατί ο Μωυσής ζήτησε συγχώρεση από το Θεό για το κατόντημα του Ισραήλ και η συμφωνία ανανεώθηκε.

Η θαυμαστή πορεία στην έρημο περιγράφεται κυρίως
στο βιβλίο των Αριθμών

◆ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ. Η ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

- Ο Θεός με θαυμαστό τρόπο επιβεβαιώνει την παρουσία Του συνεχώς στους Ισραηλίτες. Τους διέσωσε από επιδρομές, πείνα, καιρικά φαινόμενα, ασθένειες.
- Με όπλο την προσευχή ο Μωυσής έδινε λύσεις στα προβλήματα του λαού του. Το πρόβλημα των Εβραίων ήταν η έλλειψη οργάνωσης και πειθαρχίας, στοιχεία αναγκαία για την καθοδήγηση και επιβίωση ενός λαού.
- Όταν έφτασαν στο Σινά ο Θεός ρώτησε τους Ισραηλίτες, μέσω του Μωυσή, αν ήθελαν να κάνουν μία συμφωνία – Διαθήκη μαζί Του και εκείνοι το αποδέχτηκαν. Τρεις μέρες κράτησε ο εξαγνισμός, που ήταν ψυχικός και σωματικός, γιατί θα ερχόταν ο ίδιος Ο Θεός.
- Το Σινά έγινε τόπος θεοφάνειας του Κυρίου. Εκείνος κάλεσε το Μωυσή και του παρέδωσε τις Εντολές Του (Δεκάλογος) με την υποχρέωση να τις τηρούν, για να γίνουν ο περιούσιος λαός Του.

Ο Δεκάλογος. Το περιεχόμενο του Δεκαλόγου.

- Οι τέσσερις πρώτες εντολές αναφέρονται στις σχέσεις ανθρώπου Θεού, πίστη και υπακοή είναι τα βασικά στοιχεία της .
- -Οι επόμενες έξι εντολές κανονίζουν τις σχέσεις των ανθρώπων με τους συνανθρώπους τους. Κύριος γνώμονας είναι η αγάπη και η δικαιοσύνη.

Η σημασία της νομοδοσίας - Η σημασία του Δεκαλόγου

- Ο Δεκάλογος δημιούργησε τις προϋποθέσεις για να οργανωθεί και να προστατευθεί ο ισραηλιτικός λαός από εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους, για να διαφυλαχθεί το θέλημα και το σχέδιο του Θεού , μέχρι τον ερχομό του Χριστού , όπου εκ νέου φανερώνεται ο αληθινός Θεός και ζητά μια Νέα Διαθήκη . Ο Νόμος τον οποίο έδωσε ο Θεός στους Ισραηλίτες , ολοκλήρωσε τη συμφωνία μαζί του και έγινε με τη συγκατάθεσή του.

- Έχει μεγάλη θρησκευτική και κοινωνική σημασία.

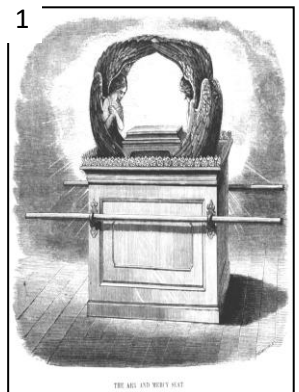
↳ **Θρησκευτική:** γιατί με τις 4 πρώτες εντολές καθιερώνει τη μονοθεΐα και καταργεί την πολυθεΐα και την ειδωλολατρία. Επιβάλλεται ο σεβασμός του ονόματος του Θεού, η αργία του Σαββάτου και η λατρεία.

↳ **Κοινωνική:** Οι τελευταίες έξι εντολές κοινωνικού χαρακτήρα εξασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική δικαιοσύνη, τον αλληλοσεβασμό και την αποφυγή κάθε λόγου ή πράξης που προσβάλλει το συνάνθρωπο.

ΟΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ -- ΤΙ ΖΗΤΗΣΕ Ο ΘΕΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΩΥΣΗ

Τι ζήτησε ο Θεός από τον Μωυσή μόλις του παρέδωσε τις 2 πέτρινες πλάκες με τις 10 εντολές:

- 1) Να κατασκευάσει της Κιβωτό της Διαθήκης.
- 2) Να κατασκευάσει την Σκηνή του Μαρτυρίου. [Ο 1^{ος} κινητός Ναός του Θεού]
- 3) Να χρίσει τον Ααρών ως τον 1^ο αρχιερέα και τους γιους του ως ιερείς, ώστε να υπηρετούν τον Κύριο ως Θεό.
- 4) Να ορίσει τη φυλή του Λευΐ, ως φύλακες – προστάτες της Κιβωτού και της Σκηνής του Μαρτυρίου.

Ο Μωυσή λέει αντίο στον λαό του

1220 π.Χ • Η ΕΞΟΔΟΣ ➔ ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΑΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Η τρομερή και θαυμαστή πορεία των Ισραηλιτών στην έρημο του Σινά.

1180 π.Χ • Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΩΥΣΗ ΣΤΟ ΟΡΟΣ ΝΕΒΩ (ΣΤΗ ΜΩΑΒ)

Οι οδηγίες (εντολές) του Μωυσή (ΣΕΜΑ)

«Αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου εν όλη τη καρδιά σου και εν όλη τη ψυχή σου και εν όλη τη διανοία σου».

«Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σ' εαυτόν».

Ο νέος αρχηγός

Ο Ιησούς του Ναυή

Τι Είναι η Κιβωτός της Διαθήκης;

Η κιβωτός της διαθήκης ήταν ένα ιερό κιβώτιο που έφτιαξαν οι αρχαίοι Ισραηλίτες σύμφωνα με την εντολή και το σχέδιο που τους έδωσε ο Θεός. Σε αυτήν υπήρχε και φυλασσόταν “η Μαρτυρία” ➔ οι Δέκα Εντολές που ήταν γραμμένες σε δύο πέτρινες πλάκες.

- **Κατασκευή.** Ένα ξύλινο επιχρυσωμένο Κιβωτός είχε διαστάσεις 111 x 67 x 67 εκ.. Ήταν κατασκευασμένη από ξύλο ακακίας και επικαλυμμένη εσωτερικά και εξωτερικά με χρυσάφι, ενώ είχε και ένα περίτεχνο πλαίσιο. Το κάλυμμά της ήταν φτιαγμένο από ατόφιο χρυσάφι και πάνω του είχε τοποθετημένα δύο χρυσά χερουβείμ, ένα στη μια του άκρη και ένα στην άλλη. Τα πρόσωπά τους ήταν αντικριστά και κοιτούσαν προς το κάλυμμα, ενώ οι φτερούγες τους εκτείνονταν προς τα πάνω, σκεπάζοντας το κάλυμμα. Η Κιβωτός είχε τέσσερις κρίκους από χυτό χρυσάφι πάνω από τα πόδια της. Μέσα σε αυτούς ήταν περασμένα κοντάρια από ξύλο ακακίας επικαλυμμένα με χρυσάφι, τα οποία χρησιμοποιούνταν για να μεταφέρεται η Κιβωτός.

Η ΣΚΗΝΗ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ

Η Σκηνή του Μαρτυρίου ήταν ένα κινητό ιερό, ένας φορητός ναός των Ισραηλιτών, που τη μετέφεραν όπου κι αν πήγαιναν. Κατασκευάστηκε, με εντολή του Κυρίου, από τον Μωυσή και θεωρήθηκε ως κατοικητήριο του Θεού.

Μέσα της φυλαγόταν η Κιβωτός της Διαθήκης. Για την κατασκευή της οι Ισραηλίτες πρόσφεραν πολύτιμα υφάσματα και κοσμήματα. Ονομάστηκε Σκηνή του Μαρτυρίου, επειδή «μαρτυρούσε», φανέρωνε δηλαδή, την παρουσία του Θεού ανάμεσα στο λαό του.

